

є сукупність органів, установ, що обслуговують галузь державної діяльності (міністерство, держкомітет). В другому, відомство – це головні управління, комітети, комісії, ради при Кабінеті Міністрів України.

Враховуючи вищезазначені роз'яснення даного терміна можна зробити висновок, що відомство є багатограним поняттям, а тому його слід розуміти у двох значеннях. По-перше, як сферу суспільного життя, яка входить до відання відповідної галузі державного управління, а по-друге, як сукупність центральних установ органів виконавчої влади, які обслуговують певну галузь державного управління на загальнодержавному рівні.

З розуміння «відомства» можна зробити висновок, що відомча нормотворчість націлена на регулювання певної сфери суспільних відносин, яке здійснюється центральними органами виконавчої влади по всій території України.

Відомча нормотворчість передбачає процедуру створення відомчих актів та доведення їх до адресатів, що дає підстави розглядати дану правову категорію як процес, який складається з послідовно виконаних дій. В науковій літературі прямо не зазначені стадії відомчої нормотворчості, науковці у своїх роботах лише перераховують стадії правотворчого процесу або законотворчого, але, враховуючи те, що відомча нормотворчість є частиною правотворчості, проаналізуємо стадії правотворчості та відомчої нормотворчості як цілого та частини.

Отже, відомча нормотворчість являє собою сукупність послідовно виконуваних дій, яких мають дотримуватись суб'єкти відомчої нормотворчості з метою дотримання законності у процесі створення відомчих підзаконних актів. Відомча нормотворчість, як правова категорія базується на принципах, серед яких слід виділити такі: законність, демократизм, гуманізм, науковість, професіоналізм, оперативність, планування, прогнозування, використання правового досвіду, техніко-юридична досконалість, єдиноначальність, галузевість.

Литвиненко І.В.,
молодший науковий співробітник
ВОНДР НАВС

ПОЛІТИЧНА СОЦІАЛІЗАЦІЯ

Психічна діяльність людей в державі здійснюється у формі політичної участі та політичного функціонування. Якщо політичне функціонування – це професійна політична діяльність, то політична участь – це здійснення чи підтримка громадянами певних акцій,

здійснення тиску на органи влади з метою висловлення певних позицій та вимог. Участь буває колективна та індивідуальна, примусова і добровільна, активна і пасивна, традиційна і альтернативна, революційна та охоронна.

Психологічно політична активність особи зумовлена людською потребою належати соціуму, ідентифікувати себе зі своєю нацією, певною групою, партією чи організацією. Часто людина прилучається до політики, щоб стати частиною групи, досягнути почуття включеності в життя цілого суспільства.

Зміст політичної діяльності визначається особливістю людей, яка виключає не тільки систему соціально значимих рис, що характеризують людей як чинників того чи іншого суспільства або спільності. При включенні особи до політичного життя важливими факторами важливим фактором виступають також індивідуально-психологічні риси особи. Адже людські пристрасті та індивідуальні здібності відіграють в політичній діяльності особи не головну роль.

Політична соціалізація передбачає формування певної політичної думки індивіда, сюди входять її емоційне ставлення до постійних явищ, системи політичних цінностей: схильність до політичної діяльності.

Політична соціалізація в сучасних умовах, як і колись залежить від місця особи в соціальній структурі, від рівня загальної культури та традицій. Велику роль в процесі політичної соціалізації відіграє психологічний стан людини. Ця проблема в наш час є дуже актуальною, оскільки нестабільність в особистому житті, важкі умови існування мають великий вплив на психіку людини.

Великий вплив на політичну соціалізацію особи відіграє політична система, яка діє в державі. Цей вплив здійснюється двома способами. Насамперед, безпосередньо через пропаганду певних відомостей, які несуть пізнавальне та емоційне навантаження, порушують ті чи інші взірці політичної поведінки особи. Також вплив на політичну соціалізацію особи здійснюється опосередковано, шляхом створення умов діяльності, які спонукають діяти певним чином. У зв'язку з цим дуже важливо забезпечити відповідність вербального змісту соціалізуючого впливу інформації, невербальному змісту, який застосовується індивідом внаслідок накопичення соціального та політичного досвіду. Конфлікти, які виникають на цьому ґрунті приводять до порушення процесу політичної соціалізації особи.

Взагалі участь особистості у формуванні державної політики має бути органічно пов'язана із становленням громадського суспільства – системи суспільних і незалежних від державно-громадських інститутів і між особистісних відносин.

Виходячи з вище сказаного можна зробити висновок, що особа стає суб'єктом політичної влади лише тоді, коли, включившись у державне управління, вона здобуває – при вирішенні державних загальногосподарських справ – здатність до неї і навпаки, якщо особистість позбавлена такої здатності, вона перестає бути суб'єктом політичної влади.

Політична соціалізація індивідів є одним із напрямків діяльності спеціальних індивідів є одним із напрямків діяльності спеціальних інститутів, що діють у рамках політичної організації, громадсько-політичні організації та політичні партії, які значною мірою впливають на формування політичних поглядів та позицій особи в сучасному політичному житті.

Активному включенню особи в політичний процес передують ряд факторів, які можна поділити на групи: матеріальні; соціально-культурні; політико-правові.

Крім того, політичну участь особи, ту чи іншу форму цієї участі обумовлюють: політична система, соціальне середовище, політичні і неполітичні чинники процесу політичної соціалізації. Але обмежитись тільки цим не можна. Виходячи з того, що людина взагалі – істота біосоціальна і що відповідно у структурі особистості відрізняють соціальний та природний компоненти, слід визначати, що на діяльність конкретної особи в політиці взагалі та її політичну поведінку впливають світогляд, політична свідомість і політична культура особи, її власні цілі, цінності, стереотипи, постанови, мотиви, інтереси й потреби.

Відчуження – соціальний процес, що характеризується перетворенням діяльності людини та її результатів на самотійну силу, панівну над людиною, ворожу їй.

Відчуження може бути наслідком впливу об'єктивних умов політичного життя, політичної системи, політичного режиму. Воно пов'язане зі структурними відносинами панування та підкорення, присвоєння та експлуатації, влади і контролю в суспільстві. Сучасну політичну апатію можна розглядати і під кутом зору прагнення людини до само відгородження від політики. Відчуження є повною протилежністю до процесу соціалізації суспільства.

Отже, процеси політичної соціалізації особи в умовах, що склалися на сьогоднішній день відбуваються досить активно. В результаті цього більша частина нашого суспільства є політично свідомою про всі події, які відбуваються в державі, а також за її шляхами, сил мають безпосереднє відношення до неї. Тому таке явище як політична соціалізація є дуже важливим і, безумовно, потрібним у нашому суспільстві.